

5. PROMOVAREA ADAPTĂRII LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE, PREVENIREA ȘI GESTIONAREA RISCURILOR

Ce vrea UE să realizeze?

- Dezvoltarea bazei de cunoștințe
- Integrarea adaptării în politicile UE:
 - Creșterea rezistenței politicilor de sănătate și sociale
 - Creșterea rezistenței agriculturii și pădurilor
 - Creșterea rezistenței biodiversității, ecosistemelor și apei
 - Creșterea rezistenței zonelor de coastă și maritime
- Prevenirea dezastrelor naturale și provocate de om și consolidarea reacției europene în caz de dezastre.

Cum?

UE își propune să sprijine **strategii, planuri de management, investiții, instrumente de prevenire și de cartografiere, sisteme de gestionare a dezastrelor, sisteme de gestionare a solului și apelor diversitatea genetică**, care toate contribuie la adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor. Statele membre și regiunile beneficiază aici de o mare flexibilitate în a utiliza diversele fonduri: FEDR fiind principala sursă de finanțare; FEADR care acoperă nevoile din domeniul agriculturii și silviculturii; FSE fiind identificat ca o sursă de finanțare pentru activitățile de dezvoltare de formare, educație și calificare; FEADR fiind utilizat în domeniul serviciilor de consultanță agricolă. Complementaritatea cu programul LIFE va fi, de asemenea, căutată.

Cum / cu ce pot munții contribui?

Zonele montane sunt recunoscute ca fiind printre cele mai vulnerabile zone, sensibile la schimbările climatice (COM 2007-354): temperaturile în rapidă creștere, topirea semnificativă a ghetarilor, modificări ale nivelurilor de precipitații și a cursurilor de apă, modificări ale habitatelor, etc. Economii montane vor fi printre cele mai grav afectate de schimbările climatice, din cauza dependenței de zăpadă pentru sporturile de iarnă, schimbărilor în disponibilitatea resurselor, schimbărilor în speciile de plante și boli, precum și mai mare vulnerabilitate la dezastre naturale. Acest lucru necesită o politică de adaptare puternică pentru comunitățile montane și pentru Europa ca un întreg, deoarece impactul schimbărilor climatice în munți va influența întreaga Europă.

Potrivit SEE (2010), "clima muntilor din Europa s-a schimbat pe parcursul secolului trecut, cu temperaturi și snowlines ambele în creștere. [...] Este foarte probabil că temperaturile vor continua să crească, în special la altitudini mai mari și cantitatea de precipitații și viteza vântului pe timp de vară vor crește în Europa de Nord și scădea în Europa de Sud. În Alpi și Pirinei, căderile de zăpadă și stratul de zăpadă a crescut pe parcursul ultimului secol iar aceste tendințe sunt prognozate să continue. Toate aceste schimbări vor afecta în mod semnificativ diversele servicii de eco-sistem și economiile din întreaga Europă. "

SEE, de asemenea, se referă la munti ca fiind "turnurile de apă ale Europei", deoarece precipitațiile care cad pe ele, cum ar fi zăpada sau ploaia, curg în aval pentru a furniza apă pentru utilizare casnică, agricolă (în special irigații) și industrială. Astfel, "Modificările în utilizarea terenurilor, dezvoltării de hidroenergie și schimbările climatice pot toate afecta prestarea de servicii de eco-sistem

legate de apa [...] Inundațiile, adesea originare din zonele montane, sunt cele mai frecvente catastrofe naturale în Europa, ceea ce duce la un impact pe scară largă."

Munții trebuie să fie, prin urmare, văzuți ca un atu **puternic pentru Europa atunci când vine vorba de atenuarea și adaptarea la schimbările climatice**: locurile în care acțiunea va duce la o situație mai bună pentru toată Europa.

De ce au nevoie, pentru a contribui?

Pentru a contribui, munții trebuie să fie în măsură să investească în adaptarea la schimbările climatice:

- Dezvoltarea sistemelor de gestionare a riscurilor și de prevenire a dezastrelor. Acest lucru se aplică prioritar inundațiilor, alunecărilor de teren și incendiilor;
- Adaptarea **strategiilor de turism** pentru a deveni prietenoase cu clima și cu cele 4 anotimpuri;
- **Menținerea pădurilor montane** într-o stare bună pentru a preveni pericolele naturale;
- **Menținerea activităților de păstorit**, astfel încât acestea să poată continua să își joace rolul lor în managementul riscurilor naturale (incendii, avalanșe, alunecări de teren, eroziune).
- **Creșterea eficienței apei în culturile permanente irigate**.

Exemplu de acțiuni / practici / politici / proiecte care ar putea îndeplini acest obiectiv

- **Investiții pentru a preveni deteriorarea și pentru a crește rezistența mediului construit**: construirea de baraje împotriva inundațiilor și amenajarea teritoriului de așa manieră încât să nu se construiască în zonele de risc
- **Îmbunătățirea sistemelor de prevenire a dezastrelor și a sistemelor de gestionare a riscurilor**:
 - INTERREG IVB [PYROSUDOE](#) a elaborat instrumente comune pentru a îmbunătăți prevenirea incendiilor forestiere precum proiectul [AlpFFIRS](#) – “Alpine Forests Fire Warning System”,
 - **Sistemul de avertizare rapidă în caz de inundații** pentru Rin (FEWS-Rin) a fost dezvoltat de un consorțiu elvețian-olandez-german, care să permită prognoze și avertizări de inundații; **MINERVE** pentru Rhône.
- **Sprrijinirea pastoritului pentru a spori capacitatea sa de a preveni dezastrele naturale**:
 - În [stațiunea de schi La Peyragude](#), Franța, un acord a fost încheiat cu fermierii, astfel încât animalele lor pasc pe părțile de schi vara, astfel reducând avalanșele în timpul iernii și permițând stațiunii să economisească investiții costisitoare în bariere contra avalanșelor.
 - În multe zone montane, sistemele silvo-pastorale reduc riscul apariției incendiilor forestiere.
- În multe zone de munte areas, sistemele silvo-pastorale reduce riscul de incendii forestiere.
- **Sprrijin pentru conservarea și exploatarea soiurilor și raselor tradiționale**: Sistemele agricole montane încă mai folosesc multe rase și soiuri tradiționale care pot să răspundă bine la condițiile în schimbare și să fie rezistente la stres crescut legat de apă sau la noi boli.
 - În provinciile italiene Torino și Trento, soiuri vechi de mere sunt cultivate și comercializate cu succes, datorită lanțurilor de aprovizionare de calitate;
 - Munții încă găzduiesc o mare varietate de ovine și bovine rase care produc lapte, carne sau ambele și sunt deosebit de bine adaptate la clima aspră de munte;

- **O mai bună valorificare a pădurilor montane pentru a le menține.** Soluții există pentru a recolta lemn din zonele înclinate, care vor ajuta în anumite zone să se obțină funcții de o mai bună protecție.
 - întreprinderi specializate, cum ar fi Compania Gurndin din provincia Trento, recoltează lemn cu ajutorul cablului yarding (troliu).
 - Proiectul Alpine Space [MANFRED](#) definește strategii de management adaptate spațiului montan, într-un context de schimbare climatică.
- **Susținerea unor strategii integrate pentru adaptarea stațiunilor turistice la schimbările climatice:**
 - Proiectul [CLIMAlpTOUR](#) – *Climate Change and its impact on tourism in the Alpine Space* – oferă cunoștințe solide ale diferitelor aspecte privind schimbările climatice asupra turismului alpin.

Mai multe informații:

Pagina tematică a Euromontana [privind mediul-Cercetări privind schimbările climatice în zonele montane.](#)